

Podkomisja graniczna Prus Wschodnich

Grudziądz, Rynek 21.

Telefon 155.

O d p i s .

Ścisłe tajne.

Grudziądz, dn. 17/XII. 1920 r.

W uzupełnieniu memorjału mego strategicznego z dn. 25/XI. br. dodaję, iż uważam za konieczne zainteresować Wisłę w pierwszym rzędzie Anglię, aby przy powtórnej rozpatrzeniu sprawy prawego brzegu Wisły, głosowała na naszą korzyść.

Uważam za bardzo pożądaną oddać Wisłę Anglikom w charakterze koncesji na jakie 25 = 40 lat. Wniosek mój usprawiedliwiam następującymi:

- 1/. Polska nie posiada w dostatecznej ilości ani parowców, ani wykwalifikowanych urzędników.
- 2/. Wisła od Torunia nie jest uregulowaną. Obecny stan skarbu nie pozwoli na tak kosztowny wydatek.
- 3/. Anglicy przyłożą wszelkie wysiłki, aby stworzyć jaknajwiększy ruch na Wiśle.
- 4/. W razie, gdyby koleje państwowe zostały oddane Amerykanom, Anglicy staraliby się wszystkie transporty z Gdańska dostarczyć Wisłą. Zaczęłaby się rywalizacja i spółzawodnictwo, a natem bardzo daleko idące zniżki taryfy.
- 5/. W ciągu tego czasu Anglicy uregulowaliby Wisłę, oraz prawdopodobnie skanalizowaliby ją na prawym brzegu.
- 6/. Wyszkoliliby personel.
- 7/. Popieraliby nasz handel i przemysł, aby stworzyć możliwie większy ruch.
- 8/. Bardzo możliwe, że połączyliby kanałami cały szereg rzek, aby rozszerzyć obsługę Polski i tem skuteczniej rywalizować z kolejami.
- 9/. Będąc zainteresowani, popieraliby całą siłą sprawę prawego brzegu Wisły.
- 10/. Postaraliby się związać i uzależnić Gdańsk od Polski.

11/. Podniesienie się waluty.

Poruszona przezemnie sprawa ma doniosłą wagę i jest bardzo nagłą. Uważam za konieczne, niezwłocznie rozpocząć pertraktacje z kapitalistami angielskimi, aby jeszcze przed powtórne rozpatrzeniem sprawy prawego brzegu Wisły, Rząd Angielski był poinformowany o lokacji kapitału angielskiego w Polsce.

Mam wrażenie, że Rząd Angielski chętnie to poprze, aby mieć na kilkadziesiąt lat swoją handlową placówkę w Polsce.

S K O R Y N A .

Pułkownik i zastępca komisarza.

Za zgodność odpisu:

Skorona